

MILÍ ČTENÁŘI,

možná vám vrtá hlavou název tohoto čísla – zaniknout může leccos, ale krajina? Opravdu se zdá, že krajina se příliš nemění. Sem tam něco přibude a něco jiného zmizí, ale celek zůstává nezměněn. To je ovšem do značné míry klam naší paměti. Pokud si vyhledáte fotografie nebo mapy staré 20, 50 či 100 let, budete překvapeni, k jak velké proměně v daném místě došlo. A v řadě případů můžeme skutečně hovořit o zániku, kdy po původním charakteru krajiny nezůstala ani stopa.

Projekt, který vám v tomto čísle představujeme, je veden záměrem ukázat, jak se česká krajina měnila hlavně v průběhu posledních dvou století. Nejde však o nějaké plané vzpomínání, nostalgii po starých časech. Víme, že změny do našeho světa patří, byť jsou někdy bolestivé. Ale víme také, že mnohé z nich způsobily víc škody než užitku.

A proto pátráme (mapujeme, modelujeme, srovnáváme stará a nová data) a zjišťujeme, proč a jak k významným změnám v krajině došlo. Snad vám následující stránky pomohou zlepšit představu o tom, jak se mění náš svět a čeho bychom si v krajině měli vážit jako dědictví po předcích, aby nám „nemizelo“.

Příjemné čtení přeje

doc. RNDr. Pavel Chromý, Ph.D.
katedra sociální geografie
a regionálního rozvoje

Obsah

CO NOVÉHO

- 4 | Tunguská událost a vodní ekosystémy
- 5 | Cvrček hmyzem roku
- 6 | Laureáti ceny Studentský velemlok
- 7 | Mladí geografové na Albertově

TÉMA – ZANIKLÉ KRAJINY

- 8 | Řekni, kde ta místa jsou...
- 12 | Po stopách zmizelých krajin
- 14 | Odraz těžby v krajině
- 16 | Krajina na mapách a modelech
- 18 | Cenná data o české krajině
- 20 | Od mozaiky k lánu
- 22 | Kde přežívá minulost
- 24 | Minulost a současnost Českého lesa

ROZHOVOR S PŘÍRODOVĚDCEM

- 26 | S hnědými popelnicemi do Oxfordu

PŘÍRODOVĚDCI UČITELŮM

- 28 | Zmizelý svět ve vašem telefonu

STUDENTI

- 29 | EGEE plná příležitostí

KULTURA

- 30 | Cesty české vědy

NAŠE PUBLIKACE

- 31 | S láskou k hmyzu

PŘÍRODOVĚDCI OBRAZEM

- 32 | Proměny zachycené objektivem

PŘÍRODOVĚDA AKTUÁLNĚ

- 36 | Zmizelá místa ve 3D

TIP NA VÝLET

- 37 | Na kole okolo Orebu

VYZKOUŠEJTE SI DOMA

- 38 | Koření na útěku

KALENDÁŘ PŘÍRODOVĚDCŮ

- 39 | Kalendář Přírodovědců

2 | 2022 | ROČNÍK XI.

NÁZEV
Přírodovědci.cz – magazin
Přírodovědecké fakulty Univerzity
Karlovy

PERIODICITA
Čtvrtletník

CENA
Zdarma

DATUM VYDÁNÍ
16. 5. 2022

NÁKLAD
8 000 ks

EVIDENČNÍ ČÍSLO
MK ČR E 20877 | ISSN 1805-5591

EDITOR
Petr Souček
petr.soucek@natur.cuni.cz

REDAKČNÍ RADA
GEOLOGIE
Mgr. Vít Peřestý, Ph.D.
Mgr. Filip Tomek, Ph.D.

GEOGRAFIE
RNDr. Jakub Jelen
RNDr. Tomáš Matějček, Ph.D.

BIOLOGIE
Mgr. Martin Čertner, Ph.D.
Mgr. Petr Šípek, Ph.D.
Mgr. Veronika Rudolfová

CHEMIE
Mgr. Pavel Teplý, Ph.D.
doc. RNDr. Petr Šmejkal, Ph.D.
doc. RNDr. Jan Kotek, Ph.D.

KOORDINÁTOR PROJEKTU
Mgr. Michal Andrlé, Ph.D.
michal.andrle@natur.cuni.cz

KOREKTURY
imprimis

GRAFIKA
Štěpán Bartošek

TISK
Trianglprint

ILUSTRACE NA OBÁLCE
Z obce Mušov zbyl pouze kostel sv.
Linharta, který od napuštění nádrže
Nové Mlýny stojí na malém ostrově.
Foto Kleir, Shutterstock.com

YDÁVATEL | ADRESA REDAKCE
Univerzita Karlova
Přírodovědecká fakulta
Albertov 6, 128 43 Praha 2
IČO: 00216208 | DIČ: CZ00216208

www.natur.cuni.cz

Přetisk článků je možný pouze se
souhlasem redakce a s uvedením zdroje.

© Přírodovědecká fakulta
Univerzity Karlovy 2022